

LIETUVŲ AMERIKOS LIETUVIŠKIS

Redakcijos ir Administracijos adresas:
Rua dos Andradas 44 nr. 2º and.
Laiškams: S. Paulo: Caixa Postal 3902.

SEMANARIO LITHUANO

Leidžia: LIETUVIŲ LITERATŲ GRUPĖ
Atsakom. redaktorius: JUOZAS RŪŠKYS

I Metai

São Paulo, 1928 m. Liepos mėn. 29 diena (sėkmadienis)

29 Nr.

Svarbus Brazilijos lietuvių Sąjungos „Aušra“ gyvenimo dokumentai.

Žemiau telpa Lietuvos Konsulo Argentinoje p. Skinkio laiškas, gautas sąryšy su 10 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo švente S. Paulo, ir „Aušros“ C. V. Pirmininko J. Rūškio atsakymas į gautą gerb. konsulo p. Skinkio sveikinimą.

Ponui Rūškii,

„Aušros“ D-jos Pirmininkui,
Rua dos Andradas nr. 44 2.º
Didžiai Gerbiamas
Pone Pirmininke!

Širdingai dėkoju Tamstai ir visam D-jos „Aušra“ Komitetui už malonų pakvietimą dalyvauti iškilmingoje Lietuvos 10 metų Nepriklausomybės sukaktuvių šventėje. Labai apgaliauju, kad dėl kaizerių priežasčių asmeniškai atvykti negaliu.

Lai bus man leista nors raštiškai pareikšti savo linkėjimus.

Skaitau sau už didelę garbę pasveikinti Vyriausybės vardu, susispausčius apie kultūrinę ir ekonominę Draugiją „Aušra“ tolimoje Brazilijoje lietuviams, kurie būdami atskirtais tūkstančiais kilometrų nuo savo Mėčiutės — Lietuvos, jos neužmiršta: džiaugiasi jos laimėjimais ir liūsta jos vargais. Ypač malonu pabrėžti, kad Jūs pirmūniniai iš Pietų Amerikos lietuvių supratote vienybės reikšmę ir ne-iskaldant i partijos pradėjote sveiką kūrimosį darbą. Sunki darbo sąlygos ir skurdas Jus neparbloškė, bet dar daugiau susidrius Jūsų paširyžimą ir jėgas birbti visų lietuvių gerovei.

Linkiu, kad pradėtas „Aušros“ sunkus darbas stiprėtų, patį D-ja plėstų ir bujotų, kad nei viename tolimiausiam Brazilijos fazendos kampelyje neatrastu lietuvių nepriklausančio šiai kilni Draugijai.

Kad „Aušros“ vada! vykdytų gražius Draugijos obalsius, darbuotų savo tautiečių labui ir nesivadovautų asmeniniais sumetimais.

Būtų labai malonu, kad šis pirmas iškilmingas 10 metinis Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimas tolimose Brazilijos lietuviams paliktų kokią nors realę atmintį. Tokią atmintį galėtų palikti „Lietuvių Namo“ fondo įsteigimas. Todėl, kartu su šiais mano linkėjimais, nuo savęs siunčiu „Aušros“ Draugijos vardu čeką dviejų šimtų (200) milreisių sumoje, kaip pirmutinę auką „Lietuvių Namo“ fondui. Noriu kad lietuvių suprastų šio namo naudingumą ir atidengtą fondą didintų tol, kol iš jo galima bus pastatyti „Lietuvių namą“, kuriam galėtų tilpti visos Brazilijos lietuvių kultūrinės ir ekonominės įstaigos. Kad „Lietuvių Namas“ būtų kultūros švyturys ir gera motina — globėja visiems mūsų tautiečiams Brazilijoje.

Linkiu, kad ir toliau dirbdami vienybėje savo naujoje tėvynėje

susilauktumėte geresnės ateities, neužmiršdami paliktos tolimame nžjūryje savo Močiutės — Lietuvos.

Prašu Jūs, Pone Pirmininke ir visą Gerbiamą Susirinkimą priimti mano širdingus linkėjimus Jūsų darbuotėje ir mano augėtos pagarbos pareiškimą.
Skinkis.

Buenos Aires

1928. m. Liepos mėn. 5 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS konsului Argentinoje

p. Skinkii

Aukštai Gerbiamasis!

Turiu daug garbės ir didelio džiaugsmo pranešti Jums gavus „Aušros“ Sąjungai ir visiems lietuviams, minint Liepos mėn. 14 dieną 10 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves, Jūsų ir Lietuvos vyriausybės vardu sveikinau ir širdingus linkėjimus. Muoms, Brazilijos lietuviams kaip iki šiol apleistoms ir neturintiems jokios Lietuvos Vyriausybės atstovybės Brazilijoje — Jūsų laiškas turi labai didelę reikšmę. Jis žymiai stiprina mūsų morales pajėgas ir primena mums, kad esame lietuvių ir Nepriklausomos mūsų Tėvynės Lietuvos vaikai ir kad tokiais privalome būti štam tolimame krašte visados ir tas idėjas palikti mūsų vaikams, kad jos eitų iš kartos į kartą visada gyvos, pilnėje stiprybėje klestėdamos Brazilijos lietuvių širdyse.

Prašu perduoti Lietuvos vyriausybei širdingą padėką, kad

mus bent taip svarbioje lietuvių tautai dienoje atsiminū ir per Jūsų asmenį teikės mus sveikinti.

Teikitės, gerbiamasis Pone Konsule, priimti „Aušros“ vardu širdingiausią padėką už taip gausią ir taip kilnią lėšų „Lietuvių Namo Brazilijoje“ — statymo fondui suteiktą gausią auką — 200\$000.

Ši Jūsų asmeniškai gausi aukta tebus pavyzdžiu kitiems tautos sūnams, o mums Brazilijos lietuviams, po „Aušros“ vėliava susispausčius, tebus stiprybės šaltiniu Jūsų kilnių pageidavimų vykinti gyvenime.

Kartu pranešu, kad „Aušros“ statutu pasiremiant per sekantį „Aušros“ visuotinąjį susirinkimą įrašysime Tamstą į „Aušros“ garbės narius.

Priimkite, Pone Konsule, širdingiausius linkėjimus ir aukštos pagarbos pareiškimą.

Juozas Rūškys.
„Aušros“ C. Valdybos Pirmininkas
S. Paulo,
1928 m. Liepos mėn. 20 d.

Pranešimai.

Buvusiems Liet. kar. savanoriams.

„Aušros“ C. valdybos posėdžio nutarimu, São Paulo m. atidaromas buv. Liet. kariuomenės savanorių registravimas tam tikslui, kad turint žinias apie savanorių skaičių galima būtų juos perstatyti Krašto Apsaugos Ministeriui. Savanorio kūrėjo medaliais

apdovanojimui.

Registravimas galima „P. A. L.“ redakcijoje ir pas C. V. sekretorių K. Bacevičių Alto da Mooca rua dos Compineiros 62.

„Aušros“ C. V.

— Pragersėjęs aferistas Germanas Šusteris operavęs Ribeirão Preto apylinkėse, apie kurį „P. A. L.“ 12 ir 14 numeruose buvo rašyta, jau kaž kur pabėgo. Vietos lietuviams tasai apgavikas įvairiausiais būpiais advokataudamas, apgaulinėjo ir plėšė pinigų. Dabar daugelis džiaugiasi, kad bent kitų tautiečių neapgaus, jeigu koks nors panašus neatsiras.

Čia kaip tik reikalinga prisiminti lietuvių įstaigos ir sąvytarpės, vienybės reikalingumą, kad įvairūs sukėdai mūsų tamsumu nesinaudotų.

L.

Mūsų prenumeratoriams ir skaitytojams.

27-as iš eilės „P. A. L.“ numeris turėjo išėiti paminėjimui 10 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių, paveiksluotas ir žymiai padidintas liepos mėn. 14 dieną. Del technikinių (spausdinimo) kliūčių tas numeris išėjo suvėluotai ir blogai atspausdintas. Del tos priežasties redakcija sulauko jo platinimą ir siunčinėjam prenumeratoriams.

27 „P. A. L.“ numeris bus perspausdintas iš naujo ir po to išplatintas — tiek Brazilijoje, tiek kitose šalies.

„P. A. L.“ Redakcija.

Pašto dėžutė.

Redakcijoje yra laišakai:
Juozui Girskui, Kilčevski, A. Butkevičiui, A. Grudytei, A. Zaukai, Ambrasas Balys, P. Jasiuskai, L. Vilbasiš Riševičaitė, A. Deinyte, Z. Rimkyte, Viktorė Grigas, St. Cizvaras, Jonas Saldukaitis, Z. Skirgaila, P. Viltrakis, A. Liutkevičius, Vl. Jusevičius, Smith, A. Markel, J. Pestinui, M. Kazakevičiui, A. Kebrys, A. Kubiliui, J. Vaitkevičaitė, Taiskauskas Juozas.
RUA VASHINGTON LUIZ 32-A
Centraliniam biure
M. Botovui, M. Zoborskas, A. Dopartas, J. Stankevičius, B. Šanšoniui.

Susirinkimas.

Sėkmadieny 5 d. rugpiūčio mėn. įvyksta visuotinas „Aušros“ D-jos Moterų ratelio susirinkimas.

Susirinkimo vieta rua da Mooca 561 Nr. Stonių bute.
Moterų ratelio vald.

Padėka.

Visiems dalivavusiems 10 mt. Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo liepos mėn. 14 dieną programos vykdyme, visų kitų darbų atlikime bei kuo kitų pasidarbavusiems, įpatinai chorui vaidiloms, choro vedėjui ir režisieriams, dekoratoriui ir kitiems reiškia širdingą padėką.

„Aušros“ C. Valdyba.

Šio numerio
Kaina 300 reisų

ARMONIKOS

taisomos
pas geriausį specialistą lietuvių
Pakalnį Silvestrą
rua dos Tabejoros nr. 22
arti rua da Mooca.

Kazimieras Gudanaivičius paeinantis nuo Žemarių iš Gojų, kviečiamas svarbiais reikalais į redakciją.

REDAKCIJOS

ATSAKYMAI.

A. Reiniui. Kurityba. In Šiaurės Ameriką važiuoti valdišku kaštu negalima. Abelnai įvažiuojamas sunkus.

Juozui Žilinskui. Keista, kad Tamstos laiške pinigų nerasta. Siunčiame pasižūrėti porą nrių.

J. Vaičiulionini. Kavą siūsti Šiaurės Amerikon nepataramė, nes brangiai kainuos ir turėsite daug keblumų.

M. Busliui. Meksikos konsulo antrašas: São Paulo rua Aivares Penteado nr. 34

P. Outkui. Sveikintinas dalykas jeigu Tamstos brolis lauks Brazilijoje aukštojo mokslo įstaigą.

D. Staniuliui. Atsikvietimas iš Lietuvos savo giminių dabartinių laikų yra nebrangus ir gaunamas įsimokėjimui. Kreipkitės del smulkmenų, S. Paulo rua dos Andradas 44 II aukštas, arba laišku, Caixa postal 3902 S. Paulo.

Vėliausios žinios.

Japonai emigruoja Brazilijon. Japonijos vyriausybė išnuomavo Italijos laivų B vės du keleivinius laivus „Giuseppe Verdi“ ir „Dante Alighieri“ specialiai gabenimui Japonijos emigrantų į Pietų Ameriką.

Italijos lakūnai Ferrarin ir Del Prete jau pasitaigę orlaivj „Savoia 64“ ir iš Natal išleka į Rio de Janeiro. Orlaivis buvo sugadintas nusileidžiant Natal, Brazilijos mieste, nepatogioj vietoj perlėkus Atlanto vandenyną.

Obregon mirė. Generolas Obregon, kuris neseniai buvo išrinktas Meksikos prezidentu ir buvo sunkiai sužeistas, praėitą savaitę mirė. Calles vėl eina respublikos prez. pareigas.

Svardu visiems,

kas nori atsikviesti iš Lietuvos gimines bei pažyrtamus Brazilijon, arda patys nori atvažiuoti iš Lietuvos Brazilijon lengvesnėmis sąlygomis. Pigiausiomis kainomis tai padarys, mandagiai ir sąžiningai visų lietuvių reikalus del laivakorėjų aptarnaus tik Biūras

„UNIVERSAL“

S. Paulo, rua dos Andradas nr. 44 3-ias aukštas. Laiškus rašant taip adresuoti: „Universal“ caixa postal 3902, São Paulo.

Jau išsiuntėm laivakortes Lietuvon:

- 1) Benediktui Zakaičiui, Šiauliuose.
- 2) Onai Černauskienei, Šiaulių apskrit.
- 3) Gertrūdei Freitagienei su šeima, Bapų val.
- 4) Emilijai Petrėnienei su šeima, Obelių val.
- 5) Onai Radzevičaitėi, Kaune.
- 6) Kazui Bačkauskui, Kurkelių dvare.
- 7) Joseph Lėboda 5 žmon. (Čekoslovakijoje)
- 8) Pranciškai Dr bik (Lenkij jo)

Šiomis dienomis siunčiame dar 16 žmonių laivakortes Lietuvon. Liepos 30 diena per mus išvažiuoja Lietuvon 11 žmonių. Sarasą patalpinsime sekančiam skelbime.

Jeigu norite sutaupyti (išperkant bilietus) pinigus ir gauti palengvintas atsilyginimo sąlygas, kreipkitės asmeniškai, ar laiškais tik mūsų įstaigon, kur gausite visus patarimus ir žinias lietuvių kalboje. Taipgi išrūpiname reikalingus policijos liūdymus atsikvietimui iš Lietuvos moterų.

Išitėmykit mūsų adresa:

„Universal“ rua dos Andradas nr. 44 3-ias aukštas. Laiškams toks adresas „Universal“ caixa postal 3902 S. PAULO

10 METŲ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS sukaktuvių minėjimas S. Paulo Lietuvių Kolonijos Brazilijai Liepos mėn. 14 diena.

Liepos mėn. 14 diena, tai nepaprasta diena Brazilijos lietuvių gyvenime.

Salėje „Lega Lombarda“, jau kelinta diena anksčiau pradėti puošimo darbai, Liepos 13 d. vakarą ir 14 diena ištiesi eina vienas smarkumu. Pimama vainikai, daroma nauja uždanga, piešiama paveikslai, statoma keli šimtai kedžių. Vidurdieny lygiai 12 val. iškabinama salės fronte pačiame centre didelė, graži tautiška vėliava, lengvo vėjelio pučiama pamažu plevėsuoja keisdamosi greizomis spalvomis, traukia kiekvieno praeivio akį, džiugina lietuvių šimtu miestai ir kas žingsnis atsigrežiu, negalia atsidžiaugti atsigrozėti! Ir taip darau, kol pasukus už kampo į kitą gatvę jau jos nebematui.

7 val. vakaro, salės puošimas užbaigtas. P. J. Jauškus tam darbu vadovavęs apsidairo dar, ar kas nepamiršta, skuba persirengti, atsikvėpti po kelių dienu sunkaus darbo dieną ir naktį. Visa tvarkoj. Scenos uždanga nauja: vidury aukuras su užrašu: Amžius budėję laisvę laimėjome, per aukas ir pasišventimą“, aukštai matos Gedimino pilis, o žemai iš kairės, ties aukuru lietuviškos vėliavos. Aplinkui scenos arką juosia gražus žaliuynų vainikas, viršui ties viduriu vainiku apjuostas istorinis Brazilijos lietuvių pirmasis Vytis „P. A. L.“ nuosavybė, kiek žemiau lentoje sviečia antras Vytis ir švietos numeriai, šventės simbolis „1918 — 1928“ metai, šaliniais scenos arkos ant greitųjų nupiešti Dr. Basanavičiaus ir Dr. V. Kudirkos paveikslai, lenta su parašu. Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt“.

Abipus scenos fronto plevėsuoja naujos vėliavos: Lietuvių ir Brazilijos. Salę puošia iš centrines girlandos trys turtinių spalvų sukombinuoti susuktiniai kaspinų ruožai, išsiskodami į šalis užima visą salę, šaliniais ties balkono karnyzais visą salę apjuosia mažų tautinių vėliavikų virtinė. Visa tai kukliai, be komforto padaryta, bet daro jaunų, malonų įspūdį. Širdis pilna kokio tai įpatinai šito, brangaus džiaugsmo. Lyg. kad čia pat pamąčius visą savo Tėvynę po tiek ilgėsių, lukėjimų!..

Nors dar visa valanda laiko iki prasidedant programai, bet publika iš visų didelio miesto kraštų kai vanduo plaukia į salę, skubina užimti skirtą vietą. 8 valandoj jau salė pilnutėlė publikos. Daugelis lietuvių tautiškos rūbus. Įpatinai beveik visos choristės vienodai tautiškais rūbais apsitašę.

Su mažu pasivėlavimu, tuoj po 8 val. prasideda vakaro programa. Orkestrui sugrojus Brazilijos gimną, pakelia uždanga, išsiriakavęs scenoje „Aušros“ mišrus choras gieda Lietuvių gimną. Po to C. Valdybos pirmininkas trumpa turininga prakalba kreipdamasis į svečius ir visus tautiečius primena sulauktos dienos svarbą lietuvių tautai, o įpatinai Brazilijos lietuviams, toli nuo savųjų atsiskyrusiems. Ragina dirbti vienybėje, myleti Lietuvą, Nepriklausoma, taip brangiai atpirtą tautos laisvę gerbti ir saugoti. Būti visada vertais tų brolių ir sesių, kurie paguldė galvas už Lietuvą Sibiro taigose, ant karavimų, žuvo nuo žiaurių persekiojimų kulkų ir garbingose už-

Tėvynės laisvę kovose, mūsų laukuose didvyriškai mirę, kad mes gyventumėm. Kalbą pertraukia karštas delnų plojimas. Baigdamas kviečia visus lietuvius Brazilijoj gyvenančius bendrauti taip draugiškai, taip gausingai vienyti, kaip kad šiame šventės vakare susirinkę, nes tik toks kelias veda prie Brazilijos lietuvių dvasios ir ekonominės stiprybės. Choras gieda Tautos gimną. Prasideda antroji vakaro dalis Pirmoju eina vaidinimas „Lietuvių Laisvės kovų aidas“ J. Sabaliauskaitės parašytas ir J. Rūškio apdirbtas veikalukas, J. Šablevičiui režisuojant. Trumpas veikaluko turinys tos: Lietuva vergauja rusams, visur skraido tamsa. Du žandarai ieško pabėgusių iš kalėjimo politinių. Įeina scenon pabėgusis iš kalėjimo Tėvynės darbuotojas, džiaugiasi gamta, ilgiaus Lietuvos. Reiskia vilties pereiti laimingai rubežiu, patekti Lietuvon. Jam besvajojant apie Lietuvą, jūnai pasirodo baltuose rūbuose, sukaustytais rankonnis ir greitai pranyksta.

Tai jo svajonių mirazas. Toliaus jo ilgėsi lydi dainelė „Leiskit ir Tėvynę, leiskit pas save“.

Pilnas pasitikėjimo tvirtai taria, kad Tėvynė bus laisva, nors jis pats jau nesitiki tų laikų sulaukti, nes koks tai nujaunimas sako kad netrukus turės mirti už brolių ateitį. Išsiima iš po akmenų knygas, ruošiasi bėgti Tėvynėn, bet tuo tarpu įpuola du žandarai, suima, jis kovoja, bėga, bet čia pat kripta persau-

tas ir amžinai užmerkia akis. Žandarai pasityčioję iš lavono, suima knygas ir pašalinia. Ieina naktis, dainuoja švaist/damos po sceną ir pasityčiodama klausia lavono, ar jis dar benori skrajoti laisvės keliais. Ieina Lietuva su kaustytom rankom, pavasaris, vaidilutės. Dainuoja pritaikintus žodžius, Lietuva su vaidilutėmis siunčia maldą Auksčiausiam valdovui (Maironio žodžiai), kelia lavoną į darbą del Tėvynės. Tuo tarpu trenkia perkūnas, trūksta retėžiai, tamsa bėga nuo scenos, atsiranda Lietuvos rankose vėliava ir karūna ant galvos. Vaidintojos dainuoja „Jau Slavai sukilo“... ir scenos uždanga leidžiasi.

Šį gan sunkią veikaluką visi vaidilos atliko gerai. Tiek vaidinimą, tiek dainas pavyko gerai atlikti, todėl jo turinys, išpildymas ir dekoracija padarė į žiūrovus gilaus įspūdžio.

Antru veikalėliu ėjo 1 veiksmo žinoma komedija „Vienas iš mūsų turi apsigyventi“. Čia jau teko publiškai gardžiai pasijuokti. Vaidino „Aušros“ Meno sekcijos vaidilos, p. Švambarienėi režisuojant. Veikalukas nusisekė. Geriausiai atlikta tetulės rolė, vaidino O. Sinkevičienė.

Trečiu veikalėliu ėjo „Kalinyš“ vieno veikmo ir dviejų paveikly istorinis dalykėlis p. St. Eidrigėvičiui režisuojant. Svarbiausiose rolėse pasižymėjo vaidilos: Vytutas — J. Rūškys, Danutė — A. Švambarienė. Gerai savo roles atliko ir kiti vaidilos. Daug tam padėjo sumani p. S. Eidrigėvičiaus režisūra ir tinkami kostiumai bei grimas Gerai nusisekęs gyvasis paveikslas gražiai užbaigė scenos programą.

Po mažos pertraukos atsidarė scena pilnutėlė skaitlingo „Aušros“ choro. Choro dirigentui p. S. Anuliui davus ženklą pirma-

syk Brazilijoj viešai suskamba lietuviška daina. Salėj nepaprastai tylu. Žurnalistai nusilenkę prie bloknoto skubina užrašyti tautiško choristėjų rūbų detales, kiti atsidėję, ypač sveitintaučiai klausos skambių lietuviškos dainos melodiju, nes svarbiausia, kad čia ir mišrus choras taipgi retenybė. Sudainavus tris dainėles, uždanga užsileidžia. Publikos širgalingai plojama su „bis“ šauksmais. Pasikelia scena — vėl 4 dainelės liejasi viena po kitos iš lietuvišau krūtinų. Užbaigiama daina: „Mes broliai se-utės mylėkim dainas“, kuri bisuojama ir susilaukiama nepaprastai gausių plojimų. Choras labai visiems patiko. Įpatinai tiems lietuviams kurie buvo atsilankę iš tolimos provincijos ir jau 17 — 18 metų gyvenanti Brazilijoj ir jau turi čia gimusius paaugustus vaikus.

Tenka su dideliu džiaugsmu paspausti ranką p. Anuliui taip greitai suorganizavusiam ir išmokinusiam suliginamai didoką (50 žmonių) ir gerą mišrų chorą. Tenka širgalingai padėkoti visiems choristams su atsidėjimu besilankiusiems repeticijose, nutraukiant nemažai poilsio valandų po sunkaus dienos darbo.

Užsibaigus programai pusiau dvyliktos valandos prasidėjo šokiai, griežiant tikrai geram dūdų orkestrui. Visos publikos ūpas buvo nepaprastai geras, visų veiduose spindėjo širdingų lietuviško džiaugsmo kibirkštėlės!

Labai tenka pasigailėti, kad peranksti (2 val. ryto) teko nutraukti gausingos publikos pasilinksminimą. Tai įvyko dėl nevisai švartu tikslu prisikabinusių prie organizacijos vaikurių administracinių įstaigų tarnautojų. Tuo elgėsiu tapo suduota visai neteisingas skaudus organizacijai

moralinis smūgis. Vienok lietuvių vardas paliko savo ausštumoj, o netaktą padariusi administracija, kiek teko paskiau patirti, stengiasi tai atitaisyti.

Baigiant šią apžvalgą tenka pasakyti, kad „Aušros“ Sąjungoje susispietę tikrai rimtos Brazilijos lietuvių kultūrinės pajėgos. Šios šventės surengimas su taip plačia ir didelio pasiruošimo reikalinga programa, bet su nepaprastai didelėmis išlaidomis — aiškiai visiems Brazilijos lietuviams, buvusiems šventėje parodė kad „Brazilijos Lietuvių Sąjungoje „Aušra“ susispietę žinios pajėgos ir „Aušros“ vadovybė turi nepaprastai daug pasiryžimo, ištvermės ir geriausių norų. Tokia organizacija, dar iš šalies tautiečių remiama gali tinkamai atstovauti lietuvių vardą Brazilijoj ir didelius darbus nuveikti ateity. Jei yra trūkumai, tai grynai techniški ir greitai pataisomi, bet užtat visi kiti privalumai yra pilnumoje.

Tautiečiai! Prisimindami 10 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves, statykime vieningą ir galingą Brazilijos lietuvių Seimą po „Aušros“ vėliava.

Ainis.

Iš Lietuvos

G. iškabūdžio valščiu Smilgiu kaime buvo smarkus lietus su griausmu. Trenkės į ūkininko Rimkaus perkūnas triobas mirtinai nutrenkė ūkininką Mačiulį.

Šakių apskr. Ažuolupių kaime trenkė perkūnas į ūkininko Sederevičiaus radio kartį. Griūnti kartis mirtinai užmušė Uršų Sederevičiūtę.

Sintautuose. Eremino šulinyje prigėrė plė Meizeriūtė, ji buvo nebylė.

Raseiniu apskr. Skersnemunėje Birželio 11 d. apie 3 v. po pietų siaulė negirdėtas vėsus, nuo kurio nukentėjo per 30 ūkininkų. Paežerių kaime A. Vabalo visos triobos suardytos, rąstai išnesioti po laukus. Sodas ir šiaip medžiai iš šaknų išrauti ir sulaužyti. Černeckio visas folverkas sugriautas, tik gyv. namas ir vištinkas liko. Dideli kluonai, ažuolai išlaužyti arba iš šaknų išrauti. S. Grečiaus, Peseckio ir Bataičio tvartai ir klojimai sugriauti, Vabalo klojimas sugniauzintas, šale Vabalo nuomininko visos triobos sunaikintos tik gyvenamas namas ir svirnas liko. Paalsių kaime A. Birgilo ir Žemeckio visos triobos sugriautos, sodai sunaikinti, R. Birgilo, Simanavičiaus ir J. Birgiolo viskas sunaikinta, tik gyv. namai išliko, K. Simanavičiaus tvarto stogas rugriautas. Šlyniu Birgiolo tvartai ir klojimas, Mato Nikšo 2 tvartai ir klojimas, sodnas išlaužytas, 18 avilių su bitėmis išnešioti po laukus. Skirckio tvartai nunešti į upę. Sedaravičiaus klojimas Simano ir I. Kalnaičių klojimai ir tvartai, Ambranaičio naujas klojimas sugriautas, rąstai išnešioti. A. ir K. Kapturauskų visos triobos sugriautos, tik gyvenami namai liko. Kapturausko motoras ir traktorius sudaužytas, Simanavičiaus visos triobos be gyvenamo namo. Nenardausko klojimas suardytas.

Viesulo siuntimo ruožu miško per 200 ha sunaikinta.

„Iš Liet. Žinių“

Prancūzijos - Italijos Bankas Pietų Amerikoje Kapitalas 50.000.000 frn. Atsarg. 78.000.000 frn. Banko Centras — PARYZIUS (rue Halevy -12-)

SKYRIAI IR AGENTUROS:

Brazilijoj: — Araraquara — Bahia — Barretos — Bebeduro — Botucatu — Caxias — Curitiba — Espirito Santo do Pinhal — Jahú — Mocóca — Ourinhos — Paranaguá — Ponta Grossa — Porto Alegre — Recife — Ribeirão Preto — Rio de Janeiro — Rio Grande — Rio Preto — Santos — S. Carlos — S. José do Rio Pardo — S. Manoel — S. Paulo.

Prancijoj: — Agen — Reims — Saint — Quentin — Toulouse.

Argentinoj: — Buenos Ayres (centralinė ir du skyriai mieste) Rosario de Santa Fe;

Čili: — Santiago ir Valparaiso

Kolumbijoj: — Bogota.

Urugvajuj: — Montevideo.

VISOKERIOPOS BANKINĖS OPERACIJOS KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

LIETUVOS ŪKIO BANKAS, KAUNAS

Skubus ir tikslus pinigų išmokėjimas visose Lietuvos vietose, kaip čekiais, telegrafo parėdymu, pinigėmis perlaidomis per pašta.

Tiekiami informacijos visuose skyriuose ir agentūrose.
S. PAULO: Rua 15 de Novembro nr. 27 — Caixa postal 501
RIO de JANEIRO: Rua da Alfandega nr. 11 Caixa postal 1211
SANTOS: Rua 15 de Novembro nr. 146 Caixa postal 253

Lietuviai katalikrai pasinaudokite**IŠIMTINAI PIGIAI PARSIDUODA**

Šventųjų paveikslai labai daugiūs su auksu ir sidabro pagražinimais — pozumentais. Tokie paveikslai gražina kaip turtinių rūmus, taip ir paprastas triobas. Visi dideli vienodo 50x37 cm. formato.

KAINOS: 1) Auksu ir sidabro pagražinimais su rėmu 5\$000 2) Tos pat tik be rėmelio 4\$000 3) Tokie pat be auksu — sidabro pagražinimais ir be rėmelio 3\$000 Didžiausias pasirinkimas. Užsakymai atliekami greit, gavus pinigų.

Paveikslų pardavinėjimui taipgi reikalingi energingi agentai. Uždarbis geras.

Kreiptis į „Universal“ rua dos Andradas 44. II aukšt. Laiškais CAIXA POSTAL 3902.

SKUBIAI REIKALINGI 4

GERI

Siuvėjai

atlyginimas geras
Kreiptis rua Joaquim Carlos, seg. traves. rua Bering 13 einant Avenida Celso Garcia. (Bondės: 6, 24 ir 34.)

Nuo SLOGOS išsivaduoti, jei vartosi Balsamo st. Helena. Patėpęs 2 — 3 kartus nosį Balsamo st. Helena pajus uojaus palengvėjimą.

Banco Germanico

SÃO PAULO

RUA ALVARES PENTEADO 19

kertė rua da Quitanda

RIO DE JANEIRO

Rua da Alfandega 5

SANTOS

Rua 15 de Novembro 164

Pašto, telegrafo perlaidos i Rusija, Lietuva, Estija, Latvija

22

Korespondentas Lietuvoje**LIETUVOS KOMERCIJOS BANKAS KAUNE****Paneles Ponios KODĖL?**

perkate gatavus rūbus, mokate brangiai už nieko nevertas sukneles paltus ir t. t.

Nupirkus medžiagą ir atėjus pas diplomuotą Petrogrado ir Varšavos kirpimo Akademijos siuvėją — dalyką atliksite pigiai, gerai pagal naujusius Paryžiaus ir Londono madas.

Laikę šio mėnesio užsakymai priimami reklamos kainomis. Patikrinkite ir išnaudokite reklamos progą.

J. GAVENSKĖNĖ

Alameda Cleveland 17-F

I aukšt. 3 kamb.

Kalba: lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Balsamo**ST. HELENA**

yra geriausias visokių skausmų nugalėtojas.

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN**NUOLATINIS KELEIVINIS SUSIŠIĖKIMA**

Iš Europos su Brazilija ir La Plata dideliais, švariais ir greitais garlaiviais

Sierra Cordoba — Sierra Morena — Sierra Ventana

su visais patogumais I klasė, luksus kabinos ir gražios, švarios III klasės kameros. Taipgi gerai keleiviniai garlaiviai:

MADRID -- WESER -- WERRA

aprūpinti gerai įrengta antra klase ir trečios klasės kameromis.

Atliekama kelionės užsakymai iš aič.

Sąlygos sužinoma atstovybėje

ZERRENNER BUELOW & Cia. LTDA

SÃO PAULO, Rua S. Bento, 61, Caixa 93, telef 2-1040 ir 2-1042

SANTOS, Rua do Comercio, 53-55 Caixa 1-telef. 17.

Labai gera FAZENDA**Reikalauja kolonistu**

Už 1000 medelių 350 \$ 000 surinkimas kavos už 100 literių 3 \$ 000. Padieniai mokam 5 ir 6 milrejus.

FAZENDA RANDASI

prie Sorocabano geležkelio stoties ITATINGA

Susitarti galima São Paulo rua Gabriel dos Santos No. 16 pas savininką

Dr. Roberto Pires Fleury**VAITSINĖ****„Aukso Briedis“**

VOKIŠKA FARMACIJA

Insteigta 1858 metais

CONRADO MELCHER ir Co

55.

Rua São Bento 33 nr.

S. PAULO

REIKALINGA

LIETUVIŲ KLIOBUI bufeto nuomininkas

Kreiptis sužinojimui sąlygų į „Anšros“ Centro Valdybą. Rua dos Andradas nr 44. 2-108 aukšt. nuo 6 iki 8 val. vak.

Ar norite Jūs

skaniai ir pigiai pavalgyti? TAD EIKITE Į RESTORANĄ „FERNANDES“

Rua General Osorio nr. 21.

Kas valanda šilti ir šalti valgiai. Pietūs, arba vakarienė 1\$800. Nakvynė nuo 2 iki 2\$500 vienam žmogui.

Restoranas randasi visai arti lietuvių laikr. būstinės tame pat name.

Svarbu lietuviams

Vaistinė ir drogeria

„Municipal“

Geriausių rūšių vaistai, aprišimo žaizdų medžiaga, kvėpalai muilas ir kitos cheminės prekės.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir vokiškai.

rua Barão Itapetininga 36

Bondes 19, 25, 31, 23, 36, Nr. Nr

Telefona 4—7757.

NORINT

gauti tarnybą geruose namuose ir už gerą atlyginimą kreiptis tik

Agentūrą L-go Paysandú 18

SVARBUS**PRANESIMAS**

Pranešame visuomenei jog sulig sutarties gavome generalinę atstovybę geriausių São Paulo mieste žemės sklypų, su elektros šviesa. Elektros Bondžių susisiekimu. Beveik miesto centre.

Šią savaitę atidarėme šių žemės sklypų pardavinėjimą.

Pigiausio nis kainomis del reklamos.

Ir reklamos kainas užlaikysime tik vieną mėnesį... Patikrinkite ir išnaudokite reklamos laiką.

Agencia de Informaçoes e Comercio „Ideal“

Alameda Cleveland 17—B. prieš Sorocabano STOTIES

Ponai:

Jonas Džiugelis, Stanislovas Miksukas, Feliksas Kaminskas, Leonas Cibulskis, Juozas Klimaitis, Mykolas Vaškauskas, Bronius Katauckas ir Domas Sakalauskas,

prašomi atsilankyti mūsų kontoroje nuo 6 iki 7 val. vakaro.

Svarbiais reikalais.

Agencia de Informaçoes e commercio „Ideal“

Alameda Cleveland 17 B.

Priešais naują Sorocabano stoties

Sekantis 30 laikraščio numeris išeis 6 puslapių — ir bus įdomus savo turiniu, kad kompensuoti skaitytojus už šį numerį.

„P. P. L.“ Redakcija.

BARAS IR RESTORANAS „TEUTONIA“

Rua Timbiras 20 Nr. prie kertės Santa Ephygenia. Pirmos rūšies pietūs ir vakarienė. Meniu sulig sąrašo. Šalti ir šilti užkandžiai. Kasdien koncertai orkestro prof. G. HAUBALD — Malonus laiko praleidimas —

pietums ir vakare stiprus alus. Malonus publikos aptarnavimas. Nuolatos lankytis kviečia savininkas
FRIZ PUTZER

Irankiams dirbti mašinos ir patys irankiai mechaniskai dirbtuvei

IRENGTI

PARSIDUODA

pigiomis likvidacijos kainomis

Apžiūrėti.

Rua Pedro Vicente nr. 29 — 31. (Ponte Pequeno)

CASA EBERT

RUA CONCEIÇÃO 1 NR.
prie Sta Ephygenia bažnyčios
telefonas 4-7972

PIRMOS RŪŠIES VYRIŠKŲ
RUBŲ SIUVYKLA

dirbama sulig užsakymu.

Kalbama vokiškai, lietuviškai, rusiškai. 21

Iškome

del didelės miško eksploatacijos įmonės, 41 kilometras nuo Santos prie geležk. stoties Praia Grande energinga, sumanų tam darbui su savo darbininkais.

KONTRAKTININKA

Didelis miško plotas, lokomobilis, apaalus piūklas, medžiams vilkti prietaisai, geležkeliukas nuo miško į stotį. Sandėliai ir gyv. butai. Apsiemusis šį darbą turės gerą pastovų darbą ir uždarbį su 30 — 40 žmonių. Kreiptis pas

Thilo Roger. Avenida São João nr. 69 (kalba ir vokiškai).

Paiešojimas.

Ignas Kilinskas pajieškau savo brolio Andriaus, Kilinskio ankėčiau gyvenusio Rep. Argentina Rosario do Sta Fe Barrio Raffinaria Calle Viera Mujica.

Žinančius apie broį prašau atsiliepti į „P. A. L.“ redakciją.

Dantų skaudėjima

kriausiai pašalina Balsamas St Helena. Reikalinga tik pamirškinti vat s gabaluką uždėti ant skaudančio danties ir aptepti balsamu skaud. danties smagenis

Siuvejas ir siuveja.

STONIAI

persikėlė į naują butą rua da Mooca 561

(bondės: raudonoji ir nr. 10, 8)

Pilnamai užsakymai vyriškų rūbų. Yra ir gatavų.

Priimami pataisymai, valymai ir prosavojimui.

SIUVAMI

moteriški rūbai: paltai kostiumai suknelės, bliūzės.

Kainos pigiausios Gerbianųjų klientų prašoma lankytis.

Patarnavimas mandagus.

FAZENDA „BELLA VISTA“

Henrique da Cunha Bueno

Estado São Paulo — Ipaussu — Linha Sorocobana

KONTRAKTAS

1928 - 1929

ŪKIO ĮMETAMS

600\$000 į metus už 1000 medelių, akmenuotoj žemėj, be sodinimo augalų.
500\$000 į metus už 1000 medelių jaunų ir senų apdirbant reikalingą kartų skaičių į metus sulig nurodymo administracijos, be sodinimo augalų, ir 15 o/o medelių imant akmenuotoj vietoj.

Pastaba. Kiekvienas kolonistas, kuris apdirba kava, be sodinimo gauna iš fazendos veltui po pusę vežimo kukurūzų nuo kiekvieno apdirbamo 1000 kavos krūmų.

250\$000 į metus už 1000 kavos jaunučių krūmų, sodinant į tarpus po 1 eilę kukurūzų ir po 2 eiles šabalbonų tiek sausu, tiek lietaus metu.

Derliaus nuėmimas.

3\$000 už 120 litrų maišelį surinktos švarios kavos, pačiam suimant nuo žemės, kaip nurodoma administracijos, be įpatingo kainos pakėlimo.

Braukymai.

Jeigu kava nubraukta fazendos lėšomis, tai kolonistams už jos surinkimą nuo žemės į maišus mokama tik pusė kainos.

Padieninio darbo mokesnis

6\$000 į dieną be maisto, dirbant prie kiekvieno pareikalavimo, tiek dieną, tiek naktį, jei yra būtinas reikalas.

Uždarbio išmokėjimas.

Išmokėjimas kolonistams uždarbio atliekama kas 60 dienų, įskaitant ir metin, metinį išdalintą į 6 lygias dalis. Užmokesnis už derliaus nuėmimą atliekama darant galutiną metinį atsiskaitymą nuėmus derlių.

Kelionės išlaidos.

Persikėlimo išlaidas bei kelionės mokesnį padengia fazenda visoms tiems kolonistams, kurie išbūna fazendoj 2 metus, pusę to padengia tiems, kurie išbūna tik 1 metus.

Padvados.

Visų parduotų kolonisto produktų pervežimą fazenda atlieka ta pat kaina kaip ir privatūs vežikai. Už suvežimą derliaus nuo lauko į kolonisto gyvenamą vietą fazenda ima 6\$000 už kiekvieną padvadą iš 12 jauciu.

Ganyklos.

Fazenda duoda geras ganyklas ir užtvoras kiaulėms ir ožkoms veisti. Užtvoras turi prižiūrėti patys kolonistai, taipgi pataisyti vaziuojamą kelią kartą į metus.

Gydytojas.

Kolonistui dedama pareiga mokėti po 1\$000 kas mėnuo nuo žmogaus, bet ne daugiau 10\$000 gydytojo ir gydymo išlaidoms padengti.

Agrikultūros Pat onatas.

Griežtai laikomasi įstatymų ir instrukcijų Agrikultūros Patronato nurodytų.

Administratorius

Kolonistas

Fazenda „Bella Vista“.

GERKLĖS IR ŽIOCIŲ

skausmus numalšinsi, jei 2 — 3 kart į diena paplausi burną ir gerklę Balsamo St. Helena. Plovimas atliekamas skiediniu: 1 stiklinė balsamo įpilant į litrą virinto vandens.

Patogumo delei

prie „P. A. L.“ redakcijos yra pašto dėžutė. Čia kiekvienas užsiregistravęs ir apsimokėjęs 2\$000 naudosis visus metus teisingu antraščių, gaunant iš Lietuvos arba iš kitų šalių, laiškus, pinigus arba siuntinius.

Pribuvusieji laiška saugojami ir adresatų pavardės kiekvieną sekmadienį skelbiamos.

Nė vienas laiškas Jūsų nežūs nors daug kartų pakeisite antrašę. Kreipkitės į redakciją, rua dos Andradas 44 II aukštas ir pašto dėžutę užsakykite. —

Redakcija.

Stebuklingai

tikrai pamatuotai ir tikriausiai išrodyta Balsamo st. Helena visokių skausmų gydymo jėga. Pavartojus Balsamo st. Helena per 10 minučių žmogus pajaučia skausmų palengvėjimą. BALSAMO ST. HELENA parduodamas visose vaistinėse.

PAIEŠKOJIMAS

Liudvika Skecevičienė paieško savo vyro Juozo Skecevičiaus gyvenusio iki 1926 metų Lietuvoje Marijampolės apskrity Ašmintos valė. Gimiūnų kaime. 1926 m. išvažiavo į Argentiną Buenos Aires. Buvę suteikęs „F. Misler“ kontoros antrašę: Calle 9 San Martin 666 Buenos Aires. Žinančiu apie paiešką prašoma pranešti jo žmonai Lietuvoje, arba „P. A. L.“ redakcijai.

Visi reikalai

kokie tik yra pas Brazilijos lietuvius atliekami greit, sąžiningai ir pigiai.

Ypatingai pigiai ir geromis sąlygomis gaunamos laivakortės atvežimui iš Lietuvos giminių ir pažįstamų, arba vaziuojant Lietuvon tik biure „Universal“ arti geležk. stočių Sorokobana ir Luz rua dos Andradas 44 II aukštas.

Laiškais kreiptis: S. Paulo caixa postal 3902

P. S. Biūrai „Universal“ reikalingi darbuštūs, energingi, rimti agentai, atlyginimo sąlygos geros.

Svarbiu reikalu.

Bronislavas Vaškevičius, Antanas Kubilius, Albert Mackus, Ignas Laurinavičius ir Vincas Sakalauskas, pirkusieji per Jagučanskį Kaune žemė Brazilijoje, kviečiami į „P. A. L.“ redakciją atsitiinti „Banco Allemão Transatlantico“ pranešimus apie prisiuntimą jiems iš Lietuvos Kredito Banko rankpinigių.

SENIAU

vartodavo PLASTERIUS

ŠIANDIEN

tik Balsamo St. Helena

nes pastarasis geriau įsigeria į kūną, negu plasteris, o per tai skubiai pašalina skausmus.

Pinigų kursas S. Paulo Biržoj.

Doleris.	8\$337
Svaras sterlingų	40\$318
Vokiečių markė	1\$997
Ausrų	1\$142
Olandijos guld.	3\$365
Italų lira	\$400
Francūzu fran.	\$328
Portugalų pez.	\$361
Argentinos pez.	3\$576
Uragvajaus pez.	8\$589
Ispanijos pez.	1\$441

In Centralini kolonizacijos Biūra rua Wachingto Luiz 32-A kviečiamas svarbiais reikalais Juozas Čekauskas.

Paiešojimas.

Jurgis Garška paieškau Liudviko Pajedos paeinantį iš Juzintų valšė. Prašomas atsiliepti į „P. A. L.“ redakciją.